

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 20P/210/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5712210485
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Marčeková
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2013:5712210485.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin samosudkyňou Mgr. Evou Marčekovou v právnej veci navrhovateľky O. W., nar.XX.X.XXXX, trvale bytom G. Č.. XXX, v súčasnosti X. Č.. XX proti odporcovi V. W., nar.XX.X.XXXX, bytom Š. XXXXX/X, S. v konaní o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

Odporca V.G. W., nar.XX.X.XXXX je p o v i n n ý platiť navrhovateľke O. W., nar.XX.X.XXXX zvýšené výživné vo výške 100,- Eur mesačne od 16.7.2012 vždy do 20-teho dňa v mesiaci vopred k jej rukám.

Vo zvyšku súd návrh z a m i e t a.

Nedoplatok na výživnom od 16.7.2012 do 31.3.2013 v celkovej výške 568,96 Eur súd odporcovi povoľuje s p l á c a ť v splátkach po 32,- Eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku pod následkom straty výhody splátok.

Týmto s a m e n í rozsudok Okresného súdu Martin sp.zn. 20P/68/2004 zo dňa 9.7.2004 vo výroku o výživnom na O. W..

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Návrhom osobne podaným tunajšiemu súdu dňa 16.7.2012 navrhovateľka žiadala vyživovaciu povinnosť zvýšiť na 150,- Eur mesačne. Uviedla, že rodičia sa rozviedli, otec na výživné prispieval na ňu a sestru po 33,19 Eur, platil ho ako sa mu chcelo, nebolo vždy v tej

sume ako určil súd a nie na čas. Dňa 25.6.2012 ukončila štúdium SOŠ obchodu a služieb s odborom čašník, servírka. Pokračuje v nadstavbovom dennom štúdiu, kde ju prijali v tom istom odbore. Z doterajšieho výživného sa nedá vyžiť, ešte si ho musí vždy telefonicky obvolať. Matka jej nemá z čoho vyplácať potrebné náklady, pretože je na materskej dovolenke. Doterajšie výživné nemá ani na poplatky spojené so školou, stravné, náklady sa neustále zvyšujú. Dňa 16.10.2012 osobne podala rukou písané podanie nazvané vyjadrenie (čl. 5-6), ktoré je totožné s návrhom, ku ktorému pripojila potvrdenie o návšteve školy a rozvodový rozsudok. Vyjadrenie osobne podala aj dňa 19.2.2013 a uviedla v ňom, že otec mal dobrú prácu, neuviedol prečo odišiel na menej platené miesto. Na cestovné minie 24,- Eur, obedy 3-4 krát do týždňa, 1,38 Eur jeden obed, oblečenie na prax, výdavky na lieky 13,- Eur, zubár 40 -80,- Eur, mobil 10,- Eur. Tiež sú výdavky v domácnosti, 2 krát do roka aj na drevo, na uhlie, na údržbu,

čo nie sú lacné položky. Otec udáva aké má on náklady a finančnú krízu, nemal brať pôžičky, môžu sa uskromniť (čl. 97-98).

Odporca v písomnom vyjadrení osobne podanom dňa 6.11.2012 navrhol návrh zamietnuť v celom rozsahu, lebo z dôvodov v ňom uvedených a jeho zárobkových a majetkových pomerov nie je v jeho schopnostiach a možnostiach platiť výživné ako to požaduje navrhovateľka (čl. 19-20). Jeho finančná situácia nie je v dôsledku finančnej krízy priaznivá, pracuje ako kováč, kde jeho hrubá mzda je 3,20 Eur/hodina, žiaden iný príjem nemá. Do 19.9.2012 bol samostatne zárobkovo činnou osobou v oblasti apretácie výrobkov a opracovania kovov jednoduchým spôsobom. Z dôvodu nedostatku zákaziek, nízkych príjmov a povinnosti uhrádzať odvody na zdravotné a sociálne poistenie, bol nútený podnikateľskú činnosť ukončiť a zamestnať sa na pracovnú zmluvu. Býva v prenajatom byte, spláca pôžičky v K. G. v minimálnej výške 50,- Eur mesačne. Nepodarilo sa mu nájsť zamestnanie v mieste bydliska, je nútený každý deň cestovať do Žiliny, s čím súvisia náklady na dopravu. Ďalej má stanovenú vyživovaciu povinnosť 33,19 Eur na dcéru J. a má povinnosť voči tretej dcére I., ktorá s ním žije v jednej domácnosti. Nebol schopný splácať úver A. S. a súd vydal platobný rozkaz na zaplatenie 6.798,76 Eur spolu s úrokom z omeškania 1.270,88 Eur a 9% ročne z 3.931,69 Eur od 3.7.2012 do zaplatenia, nahradiť trovy konania 407,50 Eur a právneho zastúpenia 587,93 Eur. Má z obdobia neúspešného podnikania dlhy voči daňovému úradu, sociálnej a zdravotnej poisťovni. Pri predkladaní listinných dôkazov osobne podal dňa 28.3.2013 doplňujúce vyjadrenie, v ktorom uviedol, že si našiel prácu len na dohodu o pracovnej činnosti s dohodnutou odmenou 1,941 Eur za hodinu. Manželka bola preradená na funkciu pomocnej vychovávateľky z dôvodu zrušenia pracovného miesta. Na syna manželky O. otec výživné 100,- Eur neplatí pravidelne, naposledy zaplatil v januári tohto roka, dlhuje 300,- Eur, syn hrá futbal za Fomat Martin, je alergik, odporúčajú mu je pobyť pri mori, čo si nemôžu dovoliť.

Na pojednávaniach navrhovateľka zotrvala na návrhu. Na adrese trvalého pobytu u rodičov otca nebýva od svojich 9-tich rokov, býva v rodinnom dome, ktorý patrí rodičom matky. Má ešte nevlastnú sestru J. a nevlastného brata V. G.. Do školy denne dochádza autobusom, má kožné problémy, veľkú kazivosť zubov, bavilo by ju športovať, ale nemá na to peniaze. S otcom sa nestretáva, nie je v žiadnom kontakte. Oblečenie si kupuje v čínskych obchodoch, kúpia jej ho aj starí rodičia a krstná mama na narodeniny, meniny.

Odporca nesúhlasil so zvýšením výživného, i keď si uvedomuje, že posiellané výživné je málo. Je ženatý, s manželkou majú dcéru I., manželka má syna O., chodí na Obchodnú akadémiu. Mal vlni problémy s chrbticou, bol PN, užíval lieky. Vedúceho

futbalového krúžku už nerobí, lebo robil na tri smeny v Broch Adler. Teraz si peniaze zabezpečuje brigádami, aktuálne v Kamstave Tomčany, je evidovaný na úrade práce. Bol sa informovať v škole, kde dcéra chodí, každý mesiac má vymeškané hodiny, 4 a viac dní, čo má vplyv na cestovné. Dcéry majú k nemu dvere otvorené, nikdy im nepovedal, že nemôžu prísť.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľky a odporcu (čl. 110-113, 175-177), oboznámil sa s návrhmi, s vyjadrením odporcu k návrhu, s príjmovými, zárobkovými a majetkovými pomermi účastníkov, s ďalšími listinnými dôkazmi predloženými účastníkmi a vyžiadanými súdom a so spismi tunajšieho súdu sp.zn. 8C/22/2003, sp.zn. 6C/187/2003,

sp.zn. 19C/3/2004, sp.zn. 12P/208/2003, sp.zn. 12P/368/2003, sp.zn. 20P/68/2004 a sp.zn. 20P/223/2012. Takto vykonaným dokazovaním bol zistený a preukázaný nasledovný skutkový stav:

Navrhovateľka pochádza z rodičov, matky D. W., rod. S. a otca V. W., ich manželstvo bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu sp.zn. 8C/22/2003 zo dňa 3.12.2003, súd schválil dohodu rodičov o zverení vtedy mal. J. a mal. O. do výchovy a opatery matke a záväzku otca prispievať na ich výživu po 1.200,- Sk - 39,83 Eur mesačne, rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.12.2003. O úprave práv a povinností súd rozhodoval aj pred rozvodom v konaní 12P/208/2003. K zníženiu výživného na 1.000,- Sk - 33,19 Eur mesačne počnúc dňom 1.7.2004 došlo rozsudkom sp.zn. 20P/68/2004 zo dňa 9.7.2004, keď súd schválil

rodičovskú dohodu. V tom čase bola navrhovateľka žiačkou 4. triedy Základnej školy v Belej, výdavky mala matka na stravu v školskej jedálni a na cestovné z Nepčál do Belej 8,- Sk denne. Navštevovala podujatia pre deti organizované evanjelickou cirkvou v obci. Chodila aj so sestrou J. do domácnosti otca 2 krát do mesiaca od piatka do nedele, tiež k jeho rodičom do G., dostávala darčeky na sviatky, hlavne oblečenie a obuv. Otec bol zamestnaný v Novej Zlievarenskej spoločnosti, s.r.o., Martin, kde mal v roku 2003 priemernú čistú mesačnú mzdu 9.604,- Sk - 318,79 Eur, v rámci mzdy bola zahrnutá aj mzda za nadčas, za sviatok, za noc a za prácu v sťaženom a zdraví škodlivom prostredí. Býval v prenajatom byte v S., kde platil spolu nájom a inkaso 4.000,- Sk mesačne. Matka bola nezamestnaná, v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 1.1.2003, do 29.2.2004 poberala dávku sociálnej pomoci 3.160,- Sk - 104,89 Eur z úradu práce, k odňatiu došlo pre zmenu právnych predpisov, tiež prídavky na dve deti po 500,- Sk. Súd návrh na určenie príspevku na výživu rozvedenej manželky zamietol rozsudkom sp.zn. 19C/3/04 zo dňa 19.4.2004. Bývala s maloletými dcérami v spoločnej domácnosti s jej rodičmi v rodinnom dome, na výdavky prispievala podľa možností.

V súčasnosti je navrhovateľka študentkou Strednej odbornej školy obchodu a služieb v Martine, dennej formy nadstavbového štúdia odbor spoločné stravovanie, v júni 2012 ukončila učebný odbor servírka - čašníčka a získala výučný list, cieľom pokračovania v štúdiu je dosiahnutie maturity. Na začiatku školského roka platila triedny príspevok 10,- Eur, bolo z neho zatiaľ financované divadelné predstavenie v Žiline a kino. Stravuje sa v školskej jedálni s výdavkom cca 28,- Eur, jeden obed stojí 1,40 Eur. Ďalšie výdavky sú na cestovné autobusom z X. do S., nabíja si dopravnú kartu 5,- Eur týždenne, na čašnicke oblečenie - sukňu, blúzku, vestu a topánky spolu 50,- Eur, ktoré má z minulého školského roka. Absolvuje aj prax a to v školskej jedálni, kde pripravujú jedlá na základe zadania majsterkou, musí si zakupovať potraviny a rôzne suroviny v priemere s výdavkom cca 10,- Eur v priemere na mesiac. Nevenuje sa žiadnym záujmovým aktivitám, lebo na to

nemá finančné prostriedky. Zvýšené výdavky má na liečbu akné, používa krém Aknemycin a Pimafucort, na doporučenie kožnej lekárky má predpísanú antikoncepciu Belara, na ktorú dopláca 12,42 Eur na 3 týždne, pravidelne chodí na kontroly, ktoré sú podľa stavu pleti (čl. 118-119). Tiež má značnú kazivosť zubov, diagnóza zubný fikus -gingivitída a musí opakovane navštevovať stomatológa za účelom ich ošetrenia, preukázala platby 323,46 Eur (čl. 104, 105). Platí si mesačne mobilný telefón - kredit 10,- Eur, v marci 2013 zaplatila za nový občiansky preukaz 4,50 Eur.

Býva v spoločnej domácnosti so svojou matkou a súrodencami v 2-izbovom rodinnom dome patriacom starým rodičom zo strany matky. Matka do 29.9.2012 bola na rodičovskej dovolenke s dcérou J., teraz je na predĺženej dovolenke, poberala rodičovský príspevok, v súčasnosti nemá žiadny príjem, ani nárok na dávku a príspevky v hmotnej núdzi, pred materskou bola zamestnaná ako predavačka. Z úradu práce poberá prídavky na 4 deti spolu 92,40 Eur v roku 2013, predtým 90,16 Eur (čl. 58-61, 117). Okrem O. má vyživovaciu povinnosť aj k J. W., nar.X.X.XXXX, k mal. V. G., nar.X.XX.XXXX a k mal. J. G., nar.XX.X.XXXX. Platí mesačne elektrinu 49,79 Eur, rozhlas a televízia 4,64 Eur, káblovú televíziu 23,16 Eur, štvrťročne vodné a stočné cca 25,- Eur, ročne poplatok za komunálny odpad spolu 48,- Eur a za psa 3,32 Eur (čl. 115, 120-121).

Odporca je nezamestnaný, od 1.3.2013 v evidencii uchádzačov o zamestnanie na úrade práce (čl. 109, 123). Od 11.3.2013 pracuje na dohodu o pracovnej činnosti u K. N. Kam-stav FO, Tomčany ako pomocník pri montáži, dohoda je uzavretá na dobu určitú do 31.10.2013, pracovný čas 10 hodín týždenne a odmena 1,941 Eur za jednu hodinu v hrubom, čo je 77,64 Eur mesačne, v marci mal čistú mzdu 38,14 Eur (čl. 124, 170). Od 1.10.2012 do 28.2.2013 pracoval ako kováč (kovanie na bucharoch a lisoch) u zamestnávateľa Broch Adler Slovakia, s.r.o., Žilina - Považský Chlmec, pracovný pomer bol uzavretý na dobu určitú do 31.3.2013, k skončeniu došlo dohodou zo zdravotných dôvodov, od 22.1.2013 do 28.2.2013 bol práceneschopný, dosiahol priemernú čistú mesačnú mzdu za 4 mesiace 542,59 Eur, za časť februára 112,40 Eur, v januári mu boli vyplatené zamestnávateľom nemocenské dávky 106,68 Eur a sociálnou poisťovňou vo februári 357,20 Eur. Podľa potvrdenia neurologičky zo dňa 25.1.2013 sa liečil pre spondylogénnu diskogénnu lumbosakralgiu s cirkulárnou protrúziou stavcov 3,5 mm do spinálneho kanála, podrobil sa fyziatrickej liečby a užíval nesteroidné antiflogistiká pri bolesti, doporučila zmenu pracovného zaradenia, lebo práca kováča je pre jeho chrbticu nevhodná, spôsobuje mu chronifikáciu a recidívu blokády dolnej časti chrbtice, jeho pracovné spôsobilosti sú obmedzené (čl. 25,

71, 106, 136-143). Od 23.5.2008 do 19.9.2012 mal živnosť s predmetmi podnikania apretácia výrobkov pílením, brúsením pneumatickým náradím a dokončovacie práce hotových výrobkov jednoduchým ručným opracovním alebo pomocou drobnej ručnej mechaniky a od 23.4.2012 aj opracovanie kovu jednoduchým spôsobom (čl. 18, 24). Za rok 2011 mal podľa § 5 príjmy od všetkých zamestnávateľov 3.625,46 Eur, povinné poistné 485,52 Eur, čiastkový základ dane 3.139,94 Eur a podľa § 6 príjmy z podnikania 25.745,- Eur, výdavky 18.388,- Eur, čiastkový základ dane 7.357,- Eur, základ dane celkom 10.496,94 Eur, čo bolo v prepočte na mesiac 874,745 Eur (čl. 53) a za rok 2012 príjmy 5.057,96 Eur podľa § 5, povinné poistné 516,09 Eur, čiastkový základ dane 4.541,87 Eur a podľa § 6 príjmy zo živnosti 9.093,52 Eur, výdavky 4.319,82 Eur, čiastkový základ dane 4.773,70 Eur, základ dane celkom 9.315,57 Eur, čo bolo v prepočte na mesiac 776,30 Eur, resp. 1.035,06 Eur pri prepočte na 9 mesiacov, teda na dobu trvania živnosti, uplatnil si odpočítateľné položky 3.644,74 Eur (čl. 53, 72-77, 127-135). Po skončení živnosti bol dňom 19.9.2012 zaradený do evidencie uchádzačov o zamestnanie, bola mu priznaná sociálnou poisťovňou dávka v nezamestnanosti vo výške 50% denného vymeriavacieho základu 11,4453 Eur od 19.9.2012, keď mal preukázané doby poistenia od

19.9.2009 do 3.5.2012 v Compel Metal, s.r.o. a od 7.5.2012 do 29.5.2012 Compel AS, s.r.o., Martin, v septembri 2012 bola vyplatená vo výške 68,70 Eur, 177,50 Eur za 31 dní marca

2013 (čl. 107-109, 144, 171). V Compel Metal skončil pracovný pomer dohodou podľa § 60 Zákonníka práce, nemal nárok na odstupné (čl. 145, 146). Na dohodu o pracovnej činnosti pracoval ako vedúci futbalového krúžku v Základnej škole s materskou školou v Martine na ul. Hurbanovej od 1.10.2010 do 10.2.2011, od 5.10.2011 do 30.6.2012 a od 3.10.2012 do 5.2.2013, v roku 2011 spolu v čistom zarobil 249,48 Eur, 878,85 Eur v roku 2012 a v roku 2013 bol bez príjmu (čl. 93-96). Daňový úrad Žilina, pobočka Martin mu predpísal k úhrade úrok z omeškania 34,20 Eur za nezaplatenie preddavkov na dani z príjmov fyzickej osoby na zdaňovacie obdobie 2011 vo výške 226,64 Eur v lehote splatnosti 31.3.2011, tiež na zaplatenie dane z príjmov za zdaňovacie obdobie 2009 a 2011 spolu 721,61 Eur a dane z motorových vozidiel 135,10 Eur za zdaňovacie obdobie 2011, aktuálne k 5.4.2013 sú evidované nedoplatky po lehote splatnosti 924,25 Eur (čl. 22-23, 27, 173). Zdravotnej poisťovni O. dlhuje spolu poistné na verejné zdravotné poistenie vrátane sankcií 909,71 Eur k 21.3.2013 s povinnosťou platenia poistného 48,63 Eur mesačne a sociálnej poisťovni 1.273,13 Eur k 19.3.2013, bol vydaný aj exekučný príkaz dňa 16.8.2012 (čl. 28-29, 78-79, 90, 125, 126). Na základe dohody o urovnaní z decembra 2012 spláca mesačne 60,- Eur úver poskytnutý K. G. celkom vo výške 1.727,79 Eur (čl. 80-85). Je od 15.12.2012 ženatý, manželka S. je zamestnaná v Detskom domove Martin, k 31.5.2013 sa ruší jej pracovné miesto odborný referent PaM na základe organizačnej zmeny podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce, keď nadobúda účinnosť nová schéma, podľa ktorej jej môžu ponúknuť pracovné miesto pomocnej vychovávateľky, spojené je to so zmenou platu z hrubej mzdy 645,50 Eur na prepokladanú hrubú mzdu 544,50 Eur, za rok 2012 mala priemernú čistú mesačnú mzdu 553,61 Eur, 551,16 Eur za 2 mesiace roka 2013 vrátane daňového bonusu, tento je 42,06 Eur od 1.7.2012, dovtedy 41,02 Eur (čl. 147-149). Majú spolu skoro 7-ročnú dcéru I., ktorá navštevuje materskú škôlku a tanečný krúžok. V starostlivosti majú aj manželkinho syna O. V., na ktorého je určené výživné 100,- Eur mesačne od 30.3.2012, ktoré otec neplatí pravidelne, dlhuje 400,- Eur, hrá futbal za Fomat Martin (čl. 150-153, 156, 158, 162, 163, 167, 169). Bývajú v 3-izbovom mestskom byte, platia mesačne nájomné a zálohy za služby 310,- Eur, dovtedy 286,64 Eur od 1.8.2012, dovtedy 264,14 Eur, elektrinu 51,- Eur, internet 10,62 Eur, káblovú televíziu 9,13 Eur, ročne poplatok za komunálny odpad po 25,07 Eur na osobu. Platia mobilné telefóny cca 45,- Eur za tri osoby - odporca, jeho manželka a syn O. (čl. 30-32, 154-155, 159, 161).

Odporca má vyživovaciu povinnosť aj k J. W., nar.X.X.XXXX vo výške 33,19 Eur (v konaní 20P/223/2012 dňa 16.4.2013 zvýšené na 100,- Eur do 26.7.2012), k mal. I. W., nar.X.XX.XXXX a k manželke S., táto vyživovacia povinnosť je medzi manželmi vzájomná, to znamená že majú právo na plnenie od druhého partnera voči svojej osobe, nevlastní žiadny majetok.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 prvá veta Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktorú sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, preukázaného a zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že návrh na zvýšenie výživného je dôvodný, zvýšil výživné, nie však v navrhovanej výške 150,- Eur, ale 100,- Eur od 16.7.2012 s tým, že vzniknutý nedoplatok 568,96 Eur umožnil odporcovi splácať v mesačných splátkach po 32,- Eur, vo zvyšku návrh zamietol, keď takéto výživné považoval za nie úplne primerané a zodpovedajúce odôvodneným potrebám navrhovateľky, ale zodpovedajúce možnostiach a schopnostiach povinného odporcu vzhľadom na jeho príjem a ďalšie vyživovacie povinnosti. Pri rozhodovaní každý dôkaz zhodnotil jednotlivo, všetky vo vzájomnej súvislosti s prihliadnutím na výpovede účastníkov a skutočnosti, ktoré neboli sporné, o ktorých nemal pochybnosti a zo stavu v čase vyhlásenia. Za preukázané súd považoval u navrhovateľky jej výdavky v škole, v súvislosti so zdravotnými problémami, príjem matky, výdavky na bývanie, u odporcu výšku jeho príjmu, príjmu jeho manželky, výdavky na bývanie a ďalšie výdavky na splácanie dlhov a potrieb detí, o ktoré zabezpečujú osobnú starostlivosť.

Rozsah výživného v účinnom Zákone o rodine výslovne stanovený nie je, vyplýva však zo všeobecne uznávaného hľadiska, že výživným má byť dieťaťu zabezpečená taká životná úroveň, ktorá zodpovedá sociálnemu postaveniu rodičov a ktorú by dieťaťu rodičia zabezpečovali, keby žili v spoločnej domácnosti a má plniť nielen základnú vyživovaciu povinnosť, ale má prispievať na celkový duševný a fyzický vývoj dieťaťa, do čoho je potrebné zahrnúť prípadnú záujmovú činnosť alebo výdavky spojené so zdravotnými problémami.

Porovnaním okolností dôležitých pre určenie výživného v čase skoršieho rozhodnutia v júli 2004 s okolnosťami v čase súčasného rozhodovania mal preukázané, že za skoro deväť rokov došlo k takej zmene pomerov, ktorá odôvodňuje zvýšenie výživného, ide o zmeny, ktoré sa výraznejším

spôsobom prejavili v pomeroch navrhovateľky, aj odporcu, keď navrhovateľka je už dospelá, nie je štvrtáčka na základnej škole, ale ukončila 3-ročný

učebný odbor a aktuálne je poslucháčka denného nadstavbového štúdia a pokračuje v príprave na budúce povolanie a získanie maturity, čo možno bez akýchkoľvek pochybností považovať za podstatnú zmenu pomerov spojenú so zvýšením výdavkov na všetky potreby. Navrhovateľka má vyššie výdavky na štúdium financovaním školských potrieb, akcií, stravovania v škole, cestovného, čašníckeho oblečenia a potravín na prípravu jedál v škole v rámci praxe. Tieto mesačne predstavujú cca 80,- Eur. Má aj výdavky v súvislosti s problémami s pleťou cca 20,- Eur a so zubami, od 40,- Eur do 80,- Eur za jedno ošetrenie. Podstatne vyššie sú výdavky na uspokojovanie bežných potrieb ako je strava, oblečenie, obutie, hygiena a kozmetika, ktoré sú vyššie v dôsledku fyzického rastu a psychického vývoja navrhovateľky, ale aj rastu cien v spoločnosti. Iné potreby a s tým spojené výdavky má 10-ročné dieťa a iné dospelá mladá žena, a to vo všetkých oblastiach. Vývoj cien sa nevyhnutne prejavil aj zvýšením finančných prostriedkov potrebných na financovanie jednotlivých potrieb, ale aj zvýšením výdavkov rodičov, napríklad na bývanie a domácnosť, pričom u navrhovateľky je to z pohľadu súdu podstatnejší nárast, lebo napríklad rodičia nepotrebujú tak často nové oblečenie, obuv, hoci to tak nie je ani v prípade navrhovateľky, lebo si to nemôže dovoliť, podobne ako sa vo voľnom čase venovať záujmovým aktivitám. Napríklad priemerná ročná miera inflácie vyjadrená prírastkom priemerného harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov oproti priemeru predchádzajúcich 12 mesiacov podľa údajov Štatistického úradu SR dosiahla v roku 2012 oproti predchádzajúcemu obdobiu v priemere 3,6% a o rovnakú sumu aj v roku 2011 oproti roku 2010 a vo februári tohto roka hodnotu 3,5%, o toľko percent v úhrne vzrástli spotrebiteľské ceny. V marci 2013 v porovnaní s marcom 2012 boli spotrebiteľské ceny vyššie v úhrne o 1,9%, vzrástli ceny vo vzdelávaní o 6,8%, potravín, rozličných tovarov a služieb o 3,5%, zdravia o 4,1%, rekreácie a kultúry o 2 %, odevov a obuvi o 1,6 %, poštových a telekomunikačných služieb o 1,2 %, bývania, vody, elektriny, plynu a iných palív o 1 %, klesli ceny v doprave o 0,7%. V priemere za 1. štvrtrok 2013 v porovnaní s rovnakým obdobím roku 2012 vzrástli spotrebiteľské ceny v úhrne o 2,2 %, spotrebiteľské ceny sa v marci 2013 v porovnaní s februárom 2013 v úhrne zvýšili o 0,1%, vzrástli ceny rekreácie, kultúry, bývania, vody, elektriny, plynu, vzdelávania, dopravy, klesli ceny potravín a nealkoholických nápojov o 0,2% a na rovnakej úrovni zostali ceny za odevy, obuv, zdravie, poštové a telekomunikačné služby. Potom je dôvodné, aby sa na týchto potrebách navrhovateľky podieľal aj odporca platením zvýšeného výživného, ktoré určite nie je dostačujúce a primerané tomu čo potrebuje navrhovateľka. Nebolo by spravodlivé, aby to bola len matka, ktorá financuje jej zvýšené potreby a ktorá si plní vyživovaciu povinnosť aj osobnou starostlivosťou a zabezpečovaním bytovej potreby, keď jej pribudli vyživovacie povinnosti k dvom maloletým deťom a je bez príjmu na predĺženej rodičovskej dovolenke, jej príjmové a majetkové pomery sú nepriaznivé, jediným príjmom je výživné na dve maloleté deti G. a prídavky na 4 deti spolu 92,40 Eur. Musí platiť všetky výdavky bývania a domácnosti, na ktoré prispieva aj otec maloletých detí 150,- Eur, zabezpečuje drevo a uhlie na kúrenie. Odporca a navrhovateľka sa stretávajú veľmi málo a okrem problémového platenia výživného sa odporca iným spôsobom nepodieľal na jej výžive a výchove, doteraz určené výživné 33,19 Eur určite nie je suma zodpovedajúca potrebám 19-ročnej študentky strednej školy a nedá sa z nej vyžiť.

Zmena nastala aj u odporcu, ktorý sa nachádza v nie priaznivej finančnej situácii, keď je nezamestnaný a pribudla mu vyživovacia povinnosť k dcére I. a k manželke S.. U nej došlo k zrušeniu jej pracovného miesta, bolo jej ponúknutú nové miesto s nižšou hrubou mzdou o cca 100,- Eur, čo tiež prispeje od 1.6.2013 k ďalšiemu zníženiu príjmu rodiny a podielu manželky na manželskom výživnom. Aktuálnu situáciu si odporca, podľa názoru súdu, zavinil čiastočne aj sám tým, že skončil so živnosťou, hoci v nej dosiahol v roku 2012 dobré výsledky, čistý príjem cca 776,- Eur, resp. 1.035,- Eur podľa prepočtu na 12 alebo 9 mesiacov, keď sa dohodol na zrušení zmluvy so spoločnosťou, pre ktorú živnosť brusiča vykonával, nepreukázal nedostatok zákaziek ako dôvod zrušenia zmluvy. Je pravda, že zamestnanie, do ktorého nastúpil po skončení živnosti, musel skončiť pre opakované problémy s chrbticou, keď bol v októbri 2012 aj hospitalizovaný na neurologickej klinike Univerzitnej nemocnice Martin a časť januára a február 2013 bol práceneschopný, došlo k recidíve bolesti a blokad chrbtice a sám sa rozhodol skončiť prácu kováča na doporučenie neurologičky. Ako nezamestnaný si privyrába prácou na vysokozdvížnom vozíku, ktorá tak nezaťažuje chrbticu, o dávku a príspevky v hmotnej núdzi nepožiadala. Porovnaním príjmu dosiahnutého v roku 2003 s príjmom v roku 2012 vrátane práce futbalového trénera je tento vyšší minimálne o 550,- Eur. Prácu trénera môže znovu začať vykonávať a tým čiastočne zlepšiť finančné pomery, lebo nemusí dochádzať za prácou do Žiliny, nepracuje na smeny, keď dôvodom ukončenia bola

časová náročnosť. Na splácanie dlhov na zdravotnom a sociálnom poistení, pohľadávok daňového úradu, úveru K. G., nebankovej spoločnosti A. S. súd nemohol prihliadnuť, výživné má prednosť pred týmito výdavkami, neplatil ich v čase, keď mal pravidelný príjem a bol na tom finančne lepšie ako teraz. Určite ani jeden z účastníkov nie je v priaznivej situácii a bolo ťažké vo veci rozhodnúť. Čo je dôležité, je že navrhovateľka študuje, má zvýšené výdavky a je potrebné, aby sa na nich podieľal aj odporca, keď súd je presvedčený, že jeho rozhodnutie je spravodlivé. Nie je ani dôležité, že má navrhovateľka neospravedlnené hodiny, boli spôsobené aj tým, že nebolo zaslané výživné a nemala peniaze na lístok na autobus. Zaujímala sa aj o brigády, čo sa jej nepodarilo zabezpečiť. Je potrebné poznamenať, že odporca nemá vyživovaciu povinnosť k manželkinmu synovi O. a ak otec neplatí výživné, má matka právo podať návrh na vykonanie exekúcie a oznámenie na polícii pre neplnenie vyživovacej povinnosti.

Výživné súd zvýšil od 16.7.2012, odo dňa podania návrhu. Potom pri takto upravenom výživnom vznikol nedoplatok 568,96 Eur, ktorý súd vypočítal ako rozdiel medzi doteraz určeným a novoupraveným výživným (34,48 Eur za 16 dní júla 2012 a 534,48 Eur za august 2012 až marec 2013, teda 66,81 Eur krát 8 mesiacov) a umožnil ho odporcovi splácať v splátkach po 32,- Eur mesačne, ktoré považoval za primerané a zodpovedajúce jeho možnostiam, bude ho splácať 18 mesiacov.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods.2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), podľa ktorého ak mal účastník vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadny z účastníkov nemá právo na náhradu trov právo. Navrhovateľka aj odporca boli v konaní len čiastočne úspešní, žiadne trovy si neuplatnili. Podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch § 4 ods. 1 písm. g) je konanie o vzájomnej vyživovacej povinnosti rodičov a detí oslobodené od poplatkovej povinnosti. Súd preto rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov právo na náhradu trov konania nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať písomne odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom podpísaného Okresného súdu Martin na Krajský súd v Žiline, štvormo (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 O.s.p.).